

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

22 april 2008

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de organieke wet
van 8 juli 1976 betreffende de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn
wat betreft de terugvordering van kosten
in geval van een onjuiste aangifte**

(ingediend door de dames Yolande Avontroodt
en Carina Van Cauter)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

22 avril 2008

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi organique du 8 juillet 1976
des centres publics d'aide sociale
en ce qui concerne la récupération
des frais en cas de déclaration inexacte**

(déposée par Mmes Yolande Avontroodt et
Carina Van Cauter)

SAMENVATTING

De indieners wijzen erop dat wanneer mensen hun inkomsten vrijwillig onjuist aangeven, het OCMW zijn bijdrage enkel volledig kan terugvorderen of volledig dient af te zien van de terugvordering. Zij stellen daarom voor tevens de mogelijkheid van een gedeeltelijke terugvordering in te voeren.

RÉSUMÉ

Les auteurs soulignent que, lorsque des personnes effectuent une déclaration volontairement inexacte de leurs revenus, les CPAS peut uniquement récupérer intégralement sa contribution ou doit renoncer totalement à cette récupération. C'est pourquoi ils proposent d'instaurer également la possibilité d'une récupération partielle.

cdH	:	centre démocrate Humaniste	
CD&V–N–VA	:	Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
FN	:	Front National	
LDD	:	Lijst Dedecker	
MR	:	Mouvement Réformateur	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
PS	:	Parti Socialiste	
sp.a - spirit	:	Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.	
VB	:	Vlaams Belang	

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 52 0000/000 :	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000 :	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN :	Plenum	PLEN :	Séance plénière
COM :	Commissievergadering	COM :	Réunion de commission
MOT :	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT :	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : publicaties@deKamer.be	e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt, in aangepaste vorm, de tekst over van het voorstel DOC 51 1864/001.

Op basis van artikel 1 van de organieke wet verlenen de ocmw's steun aan iedereen die het nodig heeft om menswaardig te kunnen leven. Bij een zeer groot deel van de dossiers doen er zich geen problemen voor.

Een kleine minderheid van de steuntrekkenden probeert echter onder meer door het mededelen van valse gegevens en door het weigeren van medewerking meer steun te krijgen dan waarop men recht heeft. Bekende voorbeelden hiervan zijn het niet aangeven van onroerende goederen of van het feit dat men inkomsten haalt uit tewerkstelling.

Het grote probleem voor de ocmw's is dat ze op basis van de organieke wet weinig of geen sanctiemogelijkheden hebben om op te treden tegen deze «vals-spelers»:

- artikel 98, § 1, geeft de ocmw's de mogelijkheid om het geheel van de kosten terug te vorderen in geval van vrijwillig onjuiste of onvolledige aangifte;
- artikel 100*bis*, § 2, geeft de mogelijkheid voor de ocmw's om bij een individuele beslissing en om redenen van billijkheid die in de beslissing worden vermeld af te zien van de terugvordering bedoeld in artikel 98, § 1.

Door een samenlezing van beide artikels (98, § 1, en 100*bis*, § 2) hebben de ocmw's enkel de keuze tussen twee mogelijkheden bij een vrijwillig onjuiste aangifte: enerzijds de terugvordering van het geheel van de kosten van maatschappelijke dienstverlening en anderzijds de mogelijkheid om af te zien van deze terugvordering.

Aangezien de rechtspraak duidelijk aantoonde dat de menselijke waardigheid absoluut gewaarborgd dient te worden in de beslissingen van de ocmw's kan men in de praktijk vrijwel nooit het geheel van de kosten bij de ocmw-client terugvorderen. De enige wettelijke mogelijkheid die veelal overblijft, is dus een beslissing waarbij het OCMW afziet van de terugvordering omwille van het waarborgen van de menselijke waardigheid.

Op dit ogenblik zegt artikel 98, § 1, dat de ocmw's het geheel van kosten moeten terugvorderen, ongeacht de financiële toestand van de betrokkene. In de praktijk kan het artikel evenwel niet toegepast worden omdat het ingaat tegen artikel 1 van dezelfde wet.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 51 1864/001.

En vertu de l'article 1er de la loi organique, les CPAS accordent une aide à quiconque en a besoin pour pouvoir mener une vie conforme à la dignité humaine.

Si une très grande partie des dossiers ne posent pas de problèmes, une petite minorité de bénéficiaires de l'aide essaient néanmoins d'obtenir une aide supérieure à celle à laquelle ils ont droit, entre autres, en communiquant des données erronées ou en refusant de collaborer. Citons par exemple la non-déclaration de biens immeubles ou de revenus du travail.

Le grand problème des CPAS est que, en vertu de la loi organique, ils n'ont guère ou pas de possibilités de sanctions pour lutter contre ces «tricheurs»:

- l'article 98, § 1er, permet aux CPAS de récupérer la totalité des frais en cas de déclaration volontairement inexacte ou incomplète;
- l'article 100*bis*, § 2, permet aux CPAS de renoncer à la récupération des frais visée à l'article 98, § 1er, par une décision individuelle et pour des raisons d'équité qui sont mentionnées dans la décision.

Il ressort d'une lecture conjointe des deux articles (98, § 1er, et 100*bis*, § 2) que les CPAS n'ont le choix qu'entre deux possibilités en cas de déclaration volontairement inexacte: d'une part, la récupération de la totalité des frais de l'aide sociale, et, d'autre part, la renonciation à cette récupération.

Comme la jurisprudence montre clairement que le respect de la dignité humaine doit absolument être garanti dans les décisions des CPAS, il n'est, en pratique, presque jamais possible de récupérer la totalité des frais auprès du client d'un CPAS. Généralement, la seule possibilité légale qui reste est donc que le CPAS décide de renoncer à la récupération des frais afin d'assurer le respect de la dignité humaine du client.

Pour le moment, l'article 98, § 1er, prévoit que les CPAS doivent récupérer la totalité des frais, quelle que soit la situation financière de l'intéressé. En pratique, cet article ne peut toutefois être appliqué, car il va à l'encontre de l'article 1er de la même loi.

De indieners van dit wetsvoorstel willen de ocmw's nu effectief de mogelijkheid geven om in het geval van een vrijwillig onjuiste of onvolledige aangifte op een aangepaste wijze, dus rekening houdende met de menselijke waardigheid, een deel (of het geheel) van de gemaakte kosten terug te vorderen. Op deze manier kan de maatschappij de menselijke waardigheid blijven garanderen, maar kan ze ook een signaal geven aan de betrokkenen dat een onjuiste aangifte met bedrieglijk oogmerk niet kan worden getolereerd.

Yolande AVONTROODT (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nous souhaitons donner la possibilité effective aux CPAS, en cas de déclaration volontairement inexacte ou incomplète, de récupérer une partie (ou la totalité) des frais encourus d'une manière appropriée, donc en tenant compte de la dignité humaine. De cette manière, la société peut continuer à garantir le respect de la dignité humaine, tout en signifiant aux intéressés qu'une déclaration inexacte faite dans un but frauduleux ne peut être tolérée.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 98, § 1, vijfde lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wetten van 5 augustus 1992 en 3 mei 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «of een deel» worden ingevoegd tussen de woorden «het geheel» en de woorden «van die kosten»;

2° de woorden «ongeacht de financiële toestand van de betrokkene» worden vervangen door de woorden «rekening houdend met de menselijke waardigheid van de betrokkene».

11 april 2008

Yolande AVONTROODT (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 98, § 1er, alinéa 5, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, modifié par les lois du 5 août 1992 et du 3 mai 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «ou une partie» sont insérés entre les mots «la totalité» et les mots «de ces frais»;

2° les mots «quelle que soit la situation financière de l'intéressé» sont remplacés par les mots «compte tenu de la dignité humaine de l'intéressé».

11 avril 2008